

Muistio

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Kokousaika Torstai 2.2.2023 klo 9.00-11.02

Kokouspaikka Innocum, Isoharjantie 6, rakennus S1, 2 krs. Tiimi-kokoushuone (tai Teams-osallistuminen)

Jäsenet Reino Kuopusjärvi, Eläkeliiton Siilinjärven yhdistys ry, puheenjohtaja (+)
Arja Jolkin, Siilinjärven eläkkeensaajat ry, varapuheenjohtaja (+)
Riitta Korhonen, Siilinjärven virkistys (+)
Erkki Miettinen, Siilinjärven kehitysvammaistentuki ry (+)
Eeva-Kaarina Nurmiranta, Siilinjärven invalidit (+)
Maija-Leena Pitkänen, Pohjois-Savon muisti ry (+)
Ari Ruotsalainen, Puijon diabetesyhdistys (+)
Annika Kinnunen, Pohjois-Savon näkövammaiset ry (+)
Erja Valkonen, Siilinjärven seurakunta (-)
Liisa Tiilikainen, Siilinjärven seurakunta (varajäsen) (+ etänä)
~~Marja Kavilo, hoiva- ja vanhuspalvelujohtaja~~
Timo Hyötyläinen, liikuntatoimenjohtaja (+)
Tanja Moilanen, hyvinvointikoordinaattori, kokouksen sihteeri (+)

Kutsutut Jukka Puurunen, Omakotiyhdistys (+)

1. Kokouksen avaus ja läsnä-/poissaolevien toteaminen

Kokouksen osallistujat todettu oheisessa listassa +/- merkinnöin.

2. Kokouksen asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3. Sähkö- ja vesikatkoihin varautuminen

Yhteiskunnallisen tilanteen vuoksi poikkeusoloihin varautuminen on ajankohtaista ja pohdituttaa monia kuntalaisia. Siilinjärven seudun omakotiyhdistyksen edustaja Jukka Puurunen oli kertomassa varautumisesta. Keskeisintä varautumisessa on, että saatavilla on vettä ja ravintoa, jonka valmistamiseen ei tarvita sähköä. Lisäksi saatavilla on hyvä olla valonlähteitä, esim. tasku- tai otsalamppu sekä mahdollisia varavirtalähteitä. Veden varastoinnissa kätevimpiä ovat kaupasta saatavat pullovedet, jotka säilyvät avaamattomina

parhaiten. Todettiin, että varautuminen on erilaista, kun asuu esim. asumispalveluyksikössä, joissa varautumisen päävastuu on henkilökunnalla. Tarkemmat ohjeistukset löytyvät liitteenä olevasta yhteenvedosta. Muistion liitteenä lisäksi Savon voiman tiedote sekä Marttojen kokoamat ohjeistukset.

4. Sydänturvallisuus ja sydänsairauksien tilanne Siilinjärvellä

Suomen Sydänliiton kehittämän Sydänturvallinen Suomi -palvelun vertailussa Siilinjärven sydänturvallisuuden tilanne on muuta maata heikompi. Tarkasteltiin Siilinjärven sydänsairauksien esiintyvyyttä muutaman keskeisen indikaattorin perusteella. Siilinjärven sydänsairauksien tilanne on muuta maata heikompi, mutta kuitenkin hieman parempi verrattuna Pohjois-Savon kokonaistilanteeseen.

Elvytystilanteissa keskeistä on avun hälyttäminen ja peruselvytyksen aloittaminen. Elvytyksen tuloksellisuutta parantaa sydäniskureiden käyttäminen. Sydäniskureiden saataavuutta voi tarkastella www.defi.fi -sivustolla. Sivuston mukaan Etelä-Siilinjärvellä iskureita on mm. S-marketilla, Kunnanpaikassa ja seurakunnalla. Lisäksi isoimmista yrityksistä löytyy iskurit. Keskustan alueella iskuri löytyy S-marketilta, K-marketilta, kirjastolta, apteekista ja seurakunnalta. Defi-sivusto perustuu sydäniskureiden omistajien ilmoituksiin, joten on mahdollista, että iskureita löytyy myös muista paikoista, kuin vain sivuston osoittamista paikoista. Esimerkiksi Ahmon koululla ja Siilinjärven SPR:llä tiedetään olevan iskurit. Jos elvytystilanteessa on riittävästi ihmisiä paikalla, iskureiden sijaintia voi selvittää myös 112-sovelluksesta. Todettiin, että olisi hyvä, jos esimerkiksi Uutis-Jousi kirjoittaisi kuntalaisten ensiaputaitojen tärkeydestä jutun.

5. Toimintakertomus 2022 ja -suunnitelma 2023

Siilinjärven vanhus- ja vammaisneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, vanhus- ja vammaisten sekä vanhus- ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa. Lisäksi neuvostolle on määritetty kunnan hallintosäännössä muita tehtäviä. Neuvoston tulee raportoida kunnanhallitukselle toiminnastaan vuosittain sekä esittää toimintasuunnitelma tulevalle vuodelle.

Käytiin läpi vanhus- ja vammaisneuvoston toimintakertomuksen 2022 sekä -suunnitelman 2023 luonnokset. Todettiin, että kertomukseen ja suunnitelmaan ei ole täsmennettävää, muutoin kuin kunnan kolmannen edustajan nimeäminen vuodesta 2023 eteenpäin. Neuvoston sihteeri toimittaa toimintakertomuksen ja -suunnitelman kunnanhallitukselle tiedoksi.

6. Osallistuvan budjetoinnin kokeilu Siilinjärvellä

Siilinjärvellä käynnistyy helmikuun alussa osallistuvan budjetoinnin kokeilu. Osallistuvassa budjetoinnissa kuntalaiset pääsevät jättämään ehdotuksia kunnan rahojen käytöstä ja päättämään äänestämällä toteutettavat ideat. Ideahaku käynnistyy 6.2. ja päättyy 19.2.2023. Ideoita voi jättää sähköisellä alustalla osallistu.siilinjarvi.fi, paperilomakkeilla kirjastossa sekä tuetusti Savonetin ohjaustuokioilla. Äänestäminen tapahtuu sähköisesti huhtikuussa ja äänestyksen voittaneet ideat julkistetaan toukokuun alussa. Voittaneet ideat toteutetaan 2023–2024 aikana.

Todettiin, että kunnassa kuntalaisten kuuleminen on ollut näennäistä. Esimerkiksi nostettiin liikenneympyrän taideteoksen valinta. Todettiin, että asian viestintä hoidettiin huonosti. On hyvä huomioda, että osallistuvan budjetoinnin kokeilu on ollut suunnitteilla jo taideteoksen valintaprosessia aikaisemmin ja siten kyseessä on erilliset prosessit.

Osallistuvan budjetoinnin kokeiluun voi kuka tahansa yli 13-vuotias jättää ehdotuksen 40 000 € käytöstä. Yksi ehdotus voi kuitenkin olla korkeintaan 10 000 € suuruinen, jotta pääsemme toteuttamaan useamman kuin yhden ehdotuksista.

Muistion liitteenä on osallistuvan budjetoinnin kokeilun esite, jota voi välittää eteenpäin.

7. Iisalmen vierailu

Iisalmen ikäihmisten neuvoston puheenjohtaja Kyllikki Rytönen on ollut yhteydessä neuvostoomme. Iisalmen neuvosto olisi kiinnostunut tapaamaan Siilinjärven neuvostoa ja vaihtamaan ajatuksia ja kokemuksia neuvostotoiminnasta.

Keskusteltiin vierailusta ja millainen sen sisältö voisi olla. Todettiin, että kutsutaan Iisalmen ikäihmisten neuvosto Siilinjärvelle vierailulle. Vierailun ajankohtana voisi olla toukokuu 2023. Selvitetään sitä, millaisia toiveita Iisalmen neuvostolla on vierailulle. Molemmin puolisesti hyötyä voisi olla esim. toiminnan esittelyistä.

8. Vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenistö

Siilinjärven hallintosäännön mukaisesti vanhus- ja vammaisneuvostoon kuuluu järjestöjen ja yhdistysten edustajien lisäksi kolme kunnan edustajaa. Kunnan edustajat ovat olleet vanhuspalvelujohtaja, liikuntatoimen johtaja ja hyvinvointikoordinaattori. Hyvinvointialueiden käynnistyttyä vanhuspalvelujohtaja ei toimi enää kunnassa. Kunnallisella neuvostolla on yhteys hyvinvointialueeseen mm. hyvinvointialueen ikäihmisten- ja vammaisneuvostojen kautta.

Keskusteltiin siitä, kuka kunnan asiantuntijoista voisi olla sopiva kunnan edustajaksi neuvostoon. Todettiin kuitenkin, että kunnanhallitus päättää asiasta. Keskusteluissa to-

dettiin, että esimerkiksi teknisten palveluiden edustaja voisi olla sopiva (huom. esteettömyys ja saavutettavuus). Toisena vaihtoehtona pohdittiin kansalaisopiston edustajaa. Sovittiin, että viedään neuvoston ehdotukset asian valmistelijoille tietoon.

9. Terveiset lautakunnista

Sivistyslautakunta

- Ahmon koululla aloittaa liikuntapainotteinen luokka
- Maatila vierailuita koskevan valtuustoaloitteen käsittely. Lautakunnassa huomioitiin, että maatiloja ei voida velvoittaa järjestämään vierailuita, mutta koulut miettivät mahdollisia toteutustapoja.
- Uusia virkoja avoinna/avautumassa: liikunnanohjaaja, opettaja x 3, koulunkäynninohjaaja x 2

Hyvinvointijaos

- Ensimmäinen kokous pidettiin ti 31.1. käsittelyssä oli järjestäytymiseen ja jaoksen tehtäviin liittyviä asioita.
- Hyvinvointialueen asiantuntijat kertoivat hyvinvoinnin edistämisestä ja ehkäisevästä päihdetyöstä hyvinvointialueella.
- Katsaus Siilinjärven ehkäisevään päihdetyöhön: tupakointi on vähentynyt, mutta nuuskan käyttö lisääntynyt; päihteisiin liittyvät asenteet ovat aikaisempaa sallivampia; huumausaineiden käyttö ja huumekuolemat lisääntyneet.
- Jaos päättää jatkossa nuoriso-, kulttuuri- ja liikunnan järjestöavustuksista. Lisäksi jaos päättää kylätoiminnan avustuksista sekä vuonna 2023 ns. lisäavustusmäärärahoista, joiden jakoperusteista jaos päättää helmikuun kokouksessaan.

10. Hyvinvointialueelle vietävät ja tuotavat terveiset

Hyvinvointialueen toiminta on käynnistynyt vuoden vaihteessa, mutta useat toiminnot vaativat vielä suunnittelua ja valmistelua. Valmisteluissa tavoitteena on toisaalta yhtenäistää palveluita, mutta kuitenkin niin, että paikalliset hyvät käytännöt saataisiin säilytettyä. Hyvinvointialueen ikäihmisten neuvoston toiminta on suunniteltu käynnistyväksi viikolla 9.

Todettiin, että hyvinvointialueelle olisi hyvä viedä terveisiä uuden terveyskeskuksen esteettömyyteen liittyvistä puutteista. Esimerkiksi sähköpyörätuolilla liikkuminen on paikoin mahdotonta. Terveyskeskuksessa tulisi järjestää mm. tila, missä verikokeiden ottaminen onnistuu helposti myös sähköpyörätuolin käyttäjiltä siten, että yksityisyys on tur-

vattu. Myös näkövammaisten liikkuminen rakennuksessa on haasteellista, sillä neuvonnassa ei ole aina avustavaa henkilökuntaa saatavilla ja tiloihin asetetut avustavat piste-
kirjoitukset ovat hankalissa paikoissa.

Lisäksi neuvostossa oli havaittu haaste saada aikoja terveydenhuollon palveluihin. Terveyskeskukselta oli kerrottu asiakkaalle, että lääkäriaikoja ei ole annettavaksi. Myös Diabeetikkojen vuosikontrollit ovat myöhässä. Todettiin, että haaste saada aikoja lääkäriin, on hyvä viedä asukkaiden puolesta myös hyvinvointialueelle tietoon.

Hyvänä uudistuksena nähtiin se, että asiantuntijat voivat hyödyntää vastaanotoilla chat-konsultaatiota. Sen avulla asiakkaan asiat voidaan pystyä hoitamaan yhden käynnin aikana.

11. Muut mahdolliset asiat

Lisää voimaa vuosiin -webinaari 16.3. klo 10-11. Webinaarin järjestää Ikäinstituutti ja se on kaikille avoin. Ohjelmassa on vinkkejä siihen, miten pienillä valinnoilla voi vaikuttaa omaan hyvinvointiin ja tietoa liikkumisesta ja sen merkityksestä. Lisäksi tilaisuudessa voi kysyä ja jakaa ajatuksia. Tilaisuuteen voi ilmoittautua tästä: [Lisää voimaa vuosiin -webinaari \(lyyti.fi\)](#) Tietoa voi jakaa halutessaan eteenpäin.

Varttuneiden hyvinvointipäivä **torstaina 11.5.23**. Merkitse kalenteriin päivä ylös ja voit vinkata siitä myös verkostoillesi. Tiedossa on mm. ravitsemukseen, liikuntaan ja muistiin liittyviä tietoiskuja sekä Fontanellalla jumppaa, kahveja unohtamatta. Lisätietoa tapahtumasta seuraa myöhemmin keväällä.

12. Seuraava kokousaika

Seuraava neuvoston kokous pidetään torstaina **13.4.23 klo 9.00**. Paikkana Innocum S1, Tiimi-huone, 2. krs.